

Музичне виховання дошкільників за системою Карла Орфа

Головні завдання, які вирішує педагог, це - виховання у дітей навичок творчого музикування, розвиток уяви, фантазії, формування активної творчої музичної діяльності. В програмі музичного виховання за системою німецького музиканта і композитора Карла Орфа надані кращі надбання системи музичного виховання.

Батьки мріють бачити своїх дітей всебічно розвиненими, гармонійними особистостями. Тому треба знаходити незвичайні цікаві форми роботи з дітьми. Успіх у музичному вихованні – розуміння інтересів і потреб дитини. Елементарне музикування з інструментами К.Орфа є однією з найцікавіших форм музичної діяльності дошкільників.

Захоплення дітей таким музикуванням, їх бажання грати та співати є настільки сильним, що вони не помічають тої великої навчальної роботи, яка проводиться з ними в процесі музикування.

Одним з найбільш захоплюючих і необхідних форм пізнання звукового світу, основ музичного мистецтва є ігри звуками. Вони подібні іграм дітей з паличками, горішками, камінцями. Ігри звуками природні, і не можуть бути нічим замінені, тому, що вони є початковою формою знайомства з музичним мистецтвом. Є велика різниця між дитиною, яка слухає музику у будь-якому виконанні, і дитиною, яка сама «вигадує» музику.

Дітям необхідно творити і співпереживати, щоб зробити музику досягненням свого особистого досвіду, їм потрібно «спробувати» її, «бути в ній» – співати, грати на інструментах, танцювати, імпровізувати, самому вигадувати і змінювати її. Навіть дуже маленькі діти здатні імпровізувати невеличкі музичні твори.

Карл Орф, видатний німецький педагог і композитор вважав, що завдання музичного виховання не повинно обмежуватися лише розвитком слуху, відчуття ритму, навичок слухання музики, навчанням співу і грі на інструментах. Насамперед музичне виховання має стимулювати розвиток творчої фантазії, вміння імпровізувати і творити в процесі індивідуального та колективного музикування.

Тому німецький педагог радив спиратися на зв'язок музики з жестом, словом, танцем, пантомімою, вбачаючи шлях до істинного розуміння музики через елементарне комплексне музикування, яке дає змогу створювати музику самому, діяти не як слухач, а як учасник чи, навіть, автор.

Карл Орф зазначав: «Елементарна музика, слово і рух, ігри і все, що пробуджує і розвиває духовні сили дитини, створюють основу для розвитку її особистості, основу, без якої ми прийдемо до душевного спустошення...». На його думку, елементарне музикування у процесі виховання має бути не чимось додатковим, а головним.

Однією з головних ідей музично-педагогічної системи К. Орфа є власна дитяча творчість, яка створює атмосферу радості, формує особистість, стимулює розвиток творчих здібностей дітей. З нею нерозривно пов'язана й інша ідея — закладання міцного фундаменту музикальності, тобто розвитку музично-ритмічного відчуття і музичного слуху, що дають змогу дітям переживати і розуміти музику, вільно творити. Педагогічні принципи Карла Орфа були викладені у методичному посібнику «Schulwerk» (з німецької «schulen» — навчати, «wirken» — діяти, тобто «навчати в дії»).

Для дієвого музичного виховання надзвичайно важливо, щоб дитина з раннього віку мала змогу долучитися до живих джерел мистецтва, навчалася творити музику зі слова, ритму, руху. Тому на першому етапі роботи з дітьми Карл Орф не радив використовувати композиторську музику. Для активізації музичної діяльності дітей він рекомендував обрати шлях музикування, спонукання їх до імпровізації та створення власної музики.